

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ centiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

Nyitlér sora 40 fill.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyv-
nyomda r. t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Földes Ede
könyvkereskedő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Czirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adatkak vissza.

A király levele.

A király Fejérváry Géza báró miniszterelnökhöz, megbízatása alkalmával, levelet intézett, melyben világosan megjelöli a kinevezett kormány szerepét.

Az van benne érthetően megírva, hogy az alkotmányos rend érdekében kellett a kisebbségi minisztériumnak távoznia. Az van benne megírva, hogy a király várja a minisztérium megalakulását a z új többségből. Az van benne megírva, hogy amíg az alkotmányos két tényező: többség és király a kormányzó program pontjaira megegyeznek, addig egy pártpolitikától mentes minisztérium veszi gondjaiba az állam adminisztratív teendőit.

Az van benne megírva, hogy a király várja, hogy az átmeneti minisztérium mihamarább távozzék.

A király levele, melynek előzékeny és alkotmányos hangja alkalmas az aggodalmak és izgatottság csendesítésére, szó szerint így hangzik:

„Kedves báró Fejérváry! Felette sajnálom, hogy hű magyar nemzetem országgyűlése képviselőházának többségéből kormányt mindeddig nem nevezhettem ki és pedig azért nem, mert a többséggé szövetkezett pártok nem terjesztettek elem oly kormányzati programot, melynek alapján a soraikból vett kormányra teljes megnyugvással rábízhattam volna a nemzet sorsát.

A törvényhozás alkotó munkájának sajnálatos szünetelése kiszámíthatlan gazdasági

és erkölcsi kárára van kedvelt Magyarországomnak, reményem azonban, hogy most a kisebbségi kormány felmentése után, egy, a pártokon kívül álló kormány közvetítésével, felmerült ellentéteknek általam forrón óhajtott kiegyenlítése mielőbb lehetővé fogja tenni, hogy a többség soraiból hívhatok meg minisztériumot szeretett Magyarországom kormányzására.

A belkormányzati és közgazdasági reformok terén szívesen fogom venni a képviselőház többségének javaslatait és ami a katonai kérdésekben kifejezett kívánalmakat illeti, ezekhez az idők folyamán és legutóbb a kormány 1903-ik évben adott kötelező nyilatkozataiban a lehetőséghez képest már is hozzájárultam; az ennek a következtében a hadseregben általam már elrendelt intézkedések azonban uralkodói törvényes jogaim és ezekkel járó köteleim szemellett tartása mellett mindenkor csak oly keretben mozoghattak, melyet feltétlenül be kell tartani a végből, hogy a hadseregnek a monarchia mindkét államára nézve egyaránt életbe vágó fontossággal bíró harczképessége veszélyeztetve ne legyen.

Különös örömmre szolgálna, ha Önnek sikerülne a politikai pártokkal való érintkezése folytán a fentebb jelzett határok közt a megegyezést előkészíteni és ezáltal egy többségi kormány kinevezését előmozdítani.

Kelt Budapesten, 1905. évi június hó 18-án.

Ferencz József s. k.

Báró Fejérváry s. k.

SZEMLE.

Az új miniszterium. A hivatalos lap f. hó 19-iki számában olvassuk az új miniszterium kinevezésére vonatkozó következő királyi kéziratot: „Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán igazságügyminiszteremmé Lányi Bertalan nyugalmazott miniszteri tanácsost, kereskedelemügyi miniszteremmé Vörös László nyug. államtitkárt, belügyminiszteremmé Kristóffy József Szatmár vármegye főispánját, honvédelmi miniszteremmé Bihar Ferencz altábornagyot, vallás- és közoktatásügyi miniszteremmé Lukács György Békés vármegye főispánját, földművelésügyi miniszteremmé György Endre állami közgazdasági tudósítót, horvát-szlavon-dalmátországi tárca nélküli miniszteremmé Kovács István nyugalmazott főispánt ezennel kinevezem és a pénzügyminiszterium, valamint a Személyem körüli miniszterium ideiglenes vezetésével előterjesztő miniszterelnökömet bizom meg. Kelt Budapesten, 1905. évi június hó 18-án. Ferencz József s. k. Fejérváry Géza s. k.

Az orsz. szabadelvűpárt f. hó 20-án tartott népes gyűlésében ezt a nevezetes határozatot hozta: „A szabadelvűpárt az 1905. évi általános képviselőválasztás alkalmával kisebbségben maradván, megnyugvással veszi tudomásul azt, hogy a kebeléből alakult s általa támogatott kormány ezen állásától véglegesen felmentetett; de egyre fokozódó aggodalommal nézi a végzetes ellentétet, amely a korona és a képviselő

TÁRCZA.

Egy komikus naplója.

Irtá: Solymosi Elek.

(15)

Bla ha Lujza, Kür y Klára, Komáromi Mariska, Hegyi Aranka.

Lássuk Bla ha Lujzát, korának csodaszülöttjét és minden időknek e színpadi büszkeségét.

Nézzünk egy nagy művésznőt, ki a magyar népies szokásoknak egy emberöltőn keresztül egyetlen letéteményese.

Azt mondják, hogy nincs magyar műzene s nincs magyar műépítészet és azt híresztelik, hogy e művészeti fajokat nem lehet tisztán magyar motívumokból megteremteni.

Ime hogyan tévedhet egy egész generáció.

Ha a művészetek művészetében, t. i. a színpadi művészetben Bla ha Lujza meg tudta mutatni, hogy az tiszta magyar is lehet, akkor egészen bizonyos, hogy e kérdésben egymás feje fölött — ötven generá-

ció tévedett. És az következik belőle, hogy amint eljött a magyar géniusz a — színpadra, éppen úgy eljöhét a hangversenytermekbe, az operába és a műépítészet termébe is.

Bla ha Lujza a magyar színpadi művészetnek elhozta a magyar Géniusz — csókját.

* * *

Nézzük Kür y Klárát.

Figyeljünk meg egy leányt, ki a színpadra hozza mindazt, a mi egy nőben ideális, a családban szent, s a mi a női nemből égies. Színpadra hoz egy elképzelhetetlenül meleg szívet, egy fenségesen lobogó tüzet és egy káprázatosan fényes szellemet.

A mit a színpadra hoz, az tartalmánál fogva idealizmus, és formájánál fogva mind csupa naturalizmus. Bebizonyítja, hogy az idealizmus és naturalizmus ikertestvérek.

Ki meri azt mondani — Kür y Klárát látva — hogy az idealizmus elkopott? Ki meri azt mondani, hogy az idealizmust a klasszikus világban kell keresni?

Kür y Klára elhítteti velünk, hogy az idealizmus nem más, mint maga az élet, és elhítteti, hogy az élet csupa idealizmus.

Mit lehet és mit kell róla még többet mondani?!

* * *

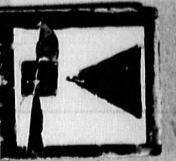
És most következik Komáromi Mariska. S ez nem azt jelenti, hogy csak most következhetik, hanem azt, hogy alig vártam, hogy tollamra vegyem a nevét.

A milyen őszinte az életben, olyan őszinte az ő énekművészete a színpadon.

A míg Komáromi Mariskát nem hallottam énekelni, azt hittem, hogy az énekesnőnek — a bellkántón kívül is — mindig énekelnie kell.

Mióta őt énekelni hallottam, azóta tudom, hogy milyen szép beszéd az ének. És erre Komáromi Mariskát nem Marchesinó tanította meg, mert hiszen akkor e híres párisi énektanítónőnek minden tanítványa tudná, hanem megtanította az a Muzsa, aki meg tudta benne ismerni a zsenit. Komáromi Mariska nem lassan hizelegte be magát a közönség kegyeibe. Énekel egy taktust, s s második taktusban már dédelgetett kegyencz volt. Komáromi Mariska olyan becézett kegyencz, hogy már többé soha sem lehet belőle — Mari.

* * *

selőház mostani többsége között feunforog s amely nemcsak, hogy egész állami és nemzeti életünk fejlődését minden téren teljesen megszibbasztotta, hanem immár az alkotmányunk alapját képező parlamentárizmust is veszélyezteti. Ezen végzetes ellentét felidézése okozza, hogy az ország kormányzatát a parlamentárizmus követelményeinek megfelelőleg a képviselőház többségének bizalmát bíró kormány mindaddig nem vehette át s a lemondott kormány helyét egy, a parlamenti pártokon kívül álló, tehát nem parlamentáris kormány foglalta el. Ilyen kormányt a szabadelpvűpárt nem támogat, iránta bizalommal nem viseltetik, hanem szilárdan ragaszkodva a 67-es kiegyezéshez s Deák Ferencz politikájához, mely a nemzet és a király közötti egyetértést helyreállította és fenntartotta, ennek alapján fogja szolgálni a nemzetet nagy céljaihoz lépésről-lépésre közelebb hozó, valódi nemzeti politikát. Az ország jelenlegi válságos helyzetében pedig a maga részéről mindent el fog követni, mi jelen kisebbségi helyzetében módjában áll, hogy a törvények megtartassanak, alkotmányos életünk katasztrófába ne sodortassék, a királynak és a képviselőház többségének bizalmát bíró kormány alakulhasson és ezzel a megszokott parlamentáris kormányzat mielőbb helyreálljon.

A Prot. Nőegylet közgyűlése.

A Prot. Nőegylet f. hó 18-dikán délután 4 órakor tartotta meg első rendes közgyűlését Zeyk Dánielné Kemény Ida bárónő ő méltósága elnöklete alatt, ki az első év örvendetes eredményét röviden jelezvén s a megjelent tagokat szívesen üdvözölvén, fel-

hívta nt. Jancsó Sándor egyleti titkár évi jelentésének megtételére. Az általános érdeklődéssel hallgatott jelentés következőleg hangzik:

Szentkönyvünknek egyik legértékesebb darabja: a János-szerinti evangélium 13-ik fejezetében egy magasztos és mély jelentőségű képet szemléltet olvasóival. A Megváltó a vacsoránál ül tanítványaival, még pedig földi életében utolsó alkalommal. A tanítványok, bár biztosan semmit sem tudnak: Mesterük irányában mélyen érző szívükkel sejtik a bekövetkező eseményeket, s ezért borongó kedélyvel, de annál ragaszkodóbb szeretettel veszik körül azt, ki mindenkül vala.

Egyszerre csak Jézus ülőhelyéből felemelkedik, felső ruháját levette kendőt körít derekára, egy medenczébe vizet tölt s mosni kezdi egyenként tanítványai lábait. Azok elámulnak; egyik, a leghevesebb tiltakozik is a szokatlan cselekedet ellen, de a komoly intés után többé ellenkezni ő sem mer.

Mikor a Mester a szolgálk szerepét képezni szokott tényt végrehajtja, ismét közéjük telepedik, s így szól: „Értitek-e, mit cselekedtem veletek?” „Ti engemet így hívtok: Mester és Uram! és jól mondjátok, mert az vagyok. Ha tehát én megmostam a ti lábaitokat, aki Ur és Mester vagyok: ti is tartoztok egymás lábait megmosni. Mert példát adtam nektek, hogy amint én cselekedtem veletek, ti is úgy cselekedjétek! . . . Mert ha ezeket tudjátok és cselekszitek: boldogok lesztek!” . . .

E megragadó kép szemlélete indította valószínűleg ezelőtt egy esztendővel a mi lelkes buzgósággal és meleg szívvel működő elnöknőnk: mélt. Zeyk Dánielné, Kemény Ida bárónőt, hogy munkára vette kezét s a szeretet Krisztusát leginkább megérteni

tudó tanítványoknak: a nőknek köréből lelkes csapatot szervezzen a szeretet és könyörület könnyeket törölő, megváltó munkájának végzésére. Aki nagyobb közületek: az alázza meg magát, hogy felmagasztaltassék! Szeressétek egymást, mert a Krisztus tanítványának ismertető jele: a jótékony és munkás szeretet! „Uram, Uram” kiáltással nem mehetünk be a mennyeknek országába, csak ha „cselekedjük a mi menynevei Atyánk akaratát!” . . .

Ha csak ajkunkon hordott szeretettel akarunk a választottak sorába lépni; az örökbíró majd e szavakkal utasít el: távozzatok átlökéságnak cselekvői, mert nem ismerlek titeket, mivel semmit sem körtetek és tettetek az én nevemben! . . . Mig ha a szívben lakó szeretet tényekben is megnyilatkozik, ezen boldoggá tevő itélettel fordul mi hozzánk: „Jertek el én Atyámnak áldottai és birjátok az országot, . . . mert éheztem és ennem adtatok, szomjuhoztam és innom adtatok. . . mezitelen voltam és felruháztatok, beteg voltam és meglátogattatok engemet!” . . . „Mert mondom nektek, hogy a mennyben cselekedtetek ezt egygyel az én legkisebb atyámfiai között, én velem cselekedtetek!”

A mi jótékony egyesületünket is az „Isten-és emberszeretet” evangéliumi nagy parancsa vezérli nemes munkájában. „Az eke szarvára vettük kezünket és nem nézünk azokra, a mik utánunk vannak”. . . . Mert nem a magunk dicsőségét, vagy felmagasztaltatását keressük, hanem a „Krisztus szerelme” kényszerít, hogy ne találtassunk „haszontalan szolgálknak”, kik a rájuk bízott „taletumokat” fukarul elrejtik. — Műveljük a szegények, szűkölködők, szenvedők és nyomorultak felsegélésében „istenországa” építésének nemes munkáját itt a földön . . .

Hegyi Aranka Magyarország egyik elsőrendű énekes művésznője. Komikus alakításait elemző képesség és légiés finomság jellemzi.

Láttam énekes művésznőket Bécsben, Münchenben, Velenczében és Párisban, de ha mindnyáját összegezem, alakító képesség dolgában mindnyájan sem közelítik meg Hegyi Arankát. Láttam sok színpadi tudást és művészi izlést, de a Hegyi Arankának minden európai művésznő hódolatára jöhetne.

Ha egy szeszélyes hatalom, egyszerre megsemmisitené az összes színpadi művészetnek tudáskörét, s csak a Hegyi Arankát hagyná meg, az ő tudásából ezt az egész művészetet újra lehetne dedukálni. Nem hiába volt Rákosi Szidi a mestere.

E pillanatban együtt nézem Blaha Lujzát, Küry Klárát, Komáromi Mariskát és Hegyi Arankát. Együtt nézve mind a négyet, ki csodálkozik azon, ha a toll kiesik kezemből.

* * *

A komikus versei.

Küry Klárának 1893-ban az volt a szándéka, hogy Berlinbe megy és német színésznővé lesz. Az eset az egész magyar sajtót foglalkoztatta.

A mi engem illet, soha sem szoktam verset írni, de ez alkalomból nem állhattam meg, mert azt reméltem, hogy versemmel hatni tudok a művészu elhatározására. E célzattal a Magyar Hirlapba ezt a verseskét írtam:

Küry Klárához.

Mielőtt Berlinbe mennél
Küry Klára, nézz körül:
A német szó sikerének
A magyar szív nem örül.

Ne játszáj te német nyelven,
Nem dícsőség, hidd el azt.
Jégbarlangban nefelejtet
A napsugár nem fakaszt.

Hidd el, csak egy közönség van,
Ez tud sírni, nevetni,
Ez itt, melyet megtanított
Blaha Lujza — szeretni.

E szeretet templomában
Magyar a nyelv, s csak ez egy,
Ha nem magyar itt az imád:
Káromkodás számba megy.

* * *

Másodizben az ezer éves ünnepek alkalmából írtam egy distichont, mert mód nélkül bosszantott a zenészek dulakodása egy király-himnusznek „határidőre” való szállítása körül. Ez volt a distichon:

Ezer év küszöbén.

Ős hegedősök! Harezi zenészek! Régi magyar nép!
Zugjon a tárogató, halljuk a régi danát.
Nézzük hát, ezer éves erényink közt mi valósult?
Lássuk, mit tükröz vissza a dal — magyarost?!
Annyi vihar és annyi könnyű közt, annyi csatából
Mit hagytak mireánk dalban az ősi idők?!
Hej! a valóság mily hamarost kész a felelettel!
Mert a magyar dal még mostan is oly szomorú!
Árpádot, Lászlót, Kinizsit, Mátyást ha tekintjük
Nagy tettek mezéjén: sirva vigádtanak ők,
Nem volt még a magyarnak más dala, csak szomorú dal
— Szólt a bölcsőnél és a halál küszöbén —
Ezzel im és Rákózi dalával szállt ki a síkra,
És ezer éves mult, im betetőzve, dícsőn.
Nem vártak Hy'm n u s t a vezérek semmi csatákon,
Mert a mi himnitikus: szolgál görnyedezés.
A szeretet, hűség és hódolatunk melegének
Nem kellett hangjegy, nem kell karnagyi jel.
Nos ti művészek! Kik ma előttünk úgy dulakodtok,
Hymnust gyártani most sem szükség minkünk.

(Folytatjuk.)

STEIN S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVART,

Mátyás király-tér 2. sz.

Szülők figyelmébe!

Van szerencsem az igen tisztelt szülők figyelmét kizárólagos gyermekruha üzletre felhívni. Iskolába járó leány- és fiuruhák 1 évestől 14 évesig. Torna ruhák. Őszi és téli kabátok, fehéreneműek, kötények, kalapok harisnyák nagy választékban, jó formában és kivitelben jutányos árban kaphatók.

Vidéki rendeléménynél elég a gyermek kora és a ruha színének megnevezése.

MIEDER-készítés mérték szerint a legújabb formában, kényelmes viseletű

Szíves partfogást kér

Stein S. és Társa.

És ma nagy szükségünk van az ilyen munkára! Ma mindenféle új eszmék, új vívmányok, tanok és elméletek ostromolják az anyaszentegyház és emberi társadalom erősségeit. Az örületes pénztömegek forgása közben, a humanizmus és sokat hangoztatott altruizmus jegyében népek milliói nyomorognak szükséges ruházat, ápolás és mindennapi kenyér nélkül. A roppant gazdagság és földhözragadt nyomoruság ellentéte napjainkban kiáltóbb, mint valaha, mert az emberiség legnagyobb része csak saját boldogulásáért küzd, másokkal nem sokat törődik, sőt aki utjában áll, azt felreleki, vagy eltiporja! A ma hangoztatott új eszméknek vezérelve legtöbbször az önzés, a kételkedés a kapzsiság, hitelenség és szeretetlenség, bár a szem más köntösben lássa is azokat! Egy rendíthetetlen erősség van ma is, az, a milyen „pokol kapui sem vehetnek diadalmat”; Krisztusnak keresztyén hiten és könyörülő szereteten felépülő anyaszentegyháza. A Krisztusi szeretet a kovász, melynek az egész testét át kell hatnia. Ma már nem olyan világot élünk, mint az egyház alapítása és megszilárdítása korában, mikor az emberek hittel menekültek az egyház kebelére, s keresve-keresték nyomoruságukban annak vigasztaló s erősítő biztatását, s áldoztak oltárán vagyont, szabadságot, könnyet, vért és életet!... Ma már az egyháztól várják a tagok az ádozat-hozatalt; attól várnak nem csak lelki, hanem anyagi táplálékot is! És az egyház, mely hivatásának akar élni, — szükség, hogy megértse az idők intó jeleit, — és sietnie kell, hogy a jótékony szeretet meleg sugarait vigye az inség és nélkülözés sötét zugaiba!

Szegényt gyámoltani, sirót vigasztalni, beteget látogatni, könnyeket törölni, kétségbeesett anyát támogatni éhező gyermeke táplálásában, haláluk eljegyzett, sápadt arcokra a bizalom pirját s a megnyugvás derűjét varázsolni a szeretet által: kinek volna feladata, ha nem elsősorban a Krisztus egyházának? És a Krisztus egyházának tagjai közül is ki cselekedhetné inkább, mint a szeretni és érezni melyen tudó nők, kiknek örök mintaképe az a „fájdalmas anya” nem a diadalúton, hanem a keresztgyalázatában mondta magának szent fiát s tett róla tanubizonyosságot akkor, a mikor mindenki elhagyta!...

Ezért egyházi jellegű, — mint a nagyenyedi ev. ref. egyház egyik előszerve, — a mi egyesületünk, s ezért „nő”-egyesület az!...

Mintha isteni intésre történt volna működését a legszorongatóbb anyagi-szükségről tanuskodó időben kezdette meg.

A szívében megfogamzott nemes eszmét lelkes nők véleményének előleges kikérése után valóságra váltotta szeretve tisztelt elnöknőnk, kinek már lelkipásztori hivatalánál fogva is csekély tehetségéhez képest igaz buzgósággal szegődött a szervezésben munkatársává csekélységem is. Az előkészítésre felkért buzgó nők személyesen gyűjtve össze a tagokat, 1904. június 5-én városunk majdnem összes protestáns nőinek jelenlétében, lelkes hangulattal megalakult

„a nagyenyedi protestáns nők szegényeket és betegeket segélyező egyesülete”. Beterjesztettük és a közgyűlés elfogadta 25. §. alá összefoglalt „alapszabályt”; s az egyesület szervezete 1 elnök, 8 alelnök, 1 titkár, 3 jegyző, 1 pénztáros, 1 ellenőr, 6 igazgató választmányi tag megválasztásával megállapított, melynek kiegészítésére és a szervezés kapcsolat dokumentálására a nagyenyedi ref. egyháztanács is kiküldötte az igazgató választmányba képviselőjét.

A felterjesztett „alapszabályokat” a magyar kir. belügyminiszter aug. 18-án erősítette meg, s a református templomban nov. 6-án tartott gyűnyörű megnyitó ünnepély után, melyen főpásztorunk tartott szép alkalmi beszédet, s kérte egyesületünkre a szeretet és segedelem Istenének áldását: megkezdettük a munkát. Most azért állunk itt, hogy a múlt év második, s a f. év első felében kifejtett munkásságunkról beszámoljunk.

A világot egy csapásra megváltoztató tényekről természetesen nem beszélhetünk, — sőt be kell vallanunk, hogy ebben az első évben sokat kellett küzdenünk a kezdet nehézségeivel: de azért nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk el, hogy nemes cél elérésére vezető út első lépcsőjére feljutnunk Isten segédelmével már sikerült. De beszéljenek a tények.

A taggyűlés meglepően örvendetes eredményrel járt! — A célzott ötképzésre rendeltetett egyszerűs-mindenkorra fizetett 50—50 korona alapító-tagsági díjjal támogatták a mai napig 58-an. Alapító tagjaink a városról, névszerint a következők: Zeyk Dánielné, Zeyk Dániel, Fogarasi Beláné, Fogarasi Bela, özv. Kovács Gyuláné, dr. Lengyel Györgyné, dr. Lengyel György, dr. Farnos Árpádné, dr. Farnos Árpád, özv. dr. Kovács Ödönne, Vincinti Lajosné, Vincinti Lajos, özv. Zeyk Miklósné, Szilágyi Farkasné, özv. Asztalos Jánosné, özv. Rácz Györgyné, dr. Szaniszló Albertné, dr. Szaniszló Albert, Nagy Lajosné, Nagy Lajos, br. Bánffy Kázmérné, br. Bánffy Kázmér, özv. Müller Mihályné, Tóth Miklósné, Gáspár János, Balla Beláné, Lázár Istvánné, Balint Jánosné, Bágya Zsigmondné, Varró Róza, dr. Varró László, Albert Iván, Szász József. — A vidékről: br. Kemény Karolina, br. Kemény Pálné, br. Kemény Pál, br. Kemény Katalin, br. Kemény Simon, gr. Bethlen Sándor, br. Kemény Gyuláné, br. Kemény Gyula, br. Kemény Anna, Zeyk Károlyné, Zeyk Kálmán, br. Zeyk Józsefné, br. Zeyk József, gr. Teleki Ádámné, br. Kemény Géza, gr. Teleki Árvéd, br. Kemény Győző, br. Kemény Róza, br. Wesselényi Ferenczné, br. Bánffy Ferenczné, Kovrig Tivadarné, Székelyhidy Viktorné. — Alapítványi összeg, melynek csak kamatja költhető el, 2900 kor.

Rendes tag 2 kor. évi tagsági díjjal, van 216. Pártoló tag 1 kor. évi tagsági díjjal, van 24. A tagok összes száma e szerint 298. A taggyűjtés még folyamatban van.

A tagok közül elhaltak: br. Kemény Gyula alapító-, Sombori Sándorné és id. Graef Jánosné rendes tagok.

Eltávoztak: Nagy Farkasné, Mirtse Jánosné, Csepreghy Jánosné, Domokos Beláné, Herbert Gyuláné, Szöllösi Jánosné rendes tagok.

Az együvértartozás érzetének erősítésére célunk vallásérkölcsei és anyagi érdekének szempontjából tartottunk: nov. 6-án, jan. 15-én, ápril 2-án egyházas színezetű, perselyes összejöveteleket a Bethlen-kollégium dísztermében; decz. 3-án és febr. 18-án koncerteket szép, gazdag és élvezetes műsorokkal. Ezeken egy vagy több alkalommal szerepelni szívesek voltak: Simon Erzsike, dr. Farnos Árpádné, Lázár Amália, Simon Ilus, Winkler Lia, Fogarasi Jolán, Sallak Lila, Nagy Farkasné, Hegedüs Mariska, Kovács Józsefné, Szász Ilus, Balogh Ferenczné, dr. Szilady Zoltánné, Elekés Károlyné, Elekés Erzsébet, Pataky Lászlóné és Uray Lászlóné urnók; — Dali István, dr. Farnos Dezső, Váró Ferencz, Vadas József, dr. Garda Kálmán, Ioczedi Joksmán Ödön, Kenessey Bela, Habekost Alajos, Lovassy Andor, dr. Páll Gábor, dr. Szaniszló Albert és Makray László urak. Ezenkívül a Bethlen-kollégium ifjusági zenekara; a gimnáziumi vegyeskar; az iparos önképzőköri dalkar és a nőegyleti vegyeskar.

(Folytatjuk.)

A „Nagyenyedi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet.”

Örömmel látta az ember azt az őszinte komoly érdeklődést, a mely ezen szövetkezetnek f. évi június hó 18-án d. e. 11 órakor megtartott alakuló közgyűlése alkalmából megnyilatkozott. A város közgyűlési termét 104 tag, mely 211 üzletrészt 4220 kor. értékben képviselt, töltötte meg, s ezek a társadalom minden rétegeből kerültek ki. Láttunk köztük előkelő magas állású tisztviselőket, tanárokat, akik a városban létező összes hivatal, hatóság, intézet és vállalat köréből jelentek meg. Számos kisebb állású állami, megyei, városi és magán tisztviselő, altiszt és szolga rövidítette meg vasárnapi pihenőjét, hogy a sorsukon való javításra hivatott vállalkozás létrehozásában közreműködhesse.

Egy angu lelkesedéssel fogadták a megjelentek Beretzky Miksa kir. pü. igazgató helyettes, előkészítő bizottsági elnök megnyitóját, mely szerint az üzletrészek jegyzése a várakozáson felüli élénk érdeklődéssel történt, s ma már 153 tag 274 üzletrésszel 5480 kor. értékben kötelezte magát az alakuló szövetkezetbe való belépésre, mely iránt az igazi érdeklődés csak most ébredt fel, a midőn údvös céljával a város lakossága mindjobban megismerkedett.

Az előkészítő bizottság a lehető legnagyobb körültekintéssel gyűjtötte össze a közelből és távolból a tárgyalás alapjául szolgáló anyagot, a selmeczbélábányai, a kolozsvári, marosvásárhelyi és régenvidéki fogyasztási szövetkezetektől minden szükséges kérdés iránt kellő tájékozottságot szerzett, sőt a „Hangya” központi szövetkezettel is tárgyalt.

A f. évi június hó 1-én tartott előkészítő gyűlésből kiküldött 25 tagu bizottság az alapszabály-tervezetet, melyet Hollós István pü. segédtitkár állított össze, június hó 8, 9 és 10-én tartott ülésein aprójára letárgyalta, tehát elérkezett most már a megalakulásnak az ideje.

Tavaszi és nyári divat ujdonságok legolcsóbban
TÁNCEL JÓZSEF
 előnyösen ismert női és férfi divatáru
 kereskedésében NAGYENYEDEN
 szerezhetők be.

A közgyűlés jegyzője Balogh Ferenc városi főjegyző úr kéretvén fel, az előkészítő bizottság előadója az alapszabály-tervezet pontról pontra felolvasta, sőt helyenként szükséges felvilágosítással és magyarázattal is szolgált.

Az alapszabály tervezet némi és a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökített változtatásokkal elfogadtatván, az egybegyűltek egyhangulag kinyilatkoztatták, hogy annak alapján megakarják alakítani a kérdésben forgó szövetkezetet.

Az alapszabályok az egylet célját világosan körülírják, a legnagyobb gondossággal örködnek a tagok jogai fölött és követelik azok kötelezettségeinek pontos teljesítését. Egyenlő előnyök, jogok és terhek hárulnak azokból minden tagra oly annyira, hogy a jegyzett üzletreszek mennyisége a szavazatok számát nem feltétlenül állapítja meg, a mennyiben egy-egy tag három szavazatnál többet soha sem képviselhet.

Az elvállalt ötszörös szavatosság mérséklésére és az üzleti hitel szilárdítására tartaléktőke gyűjtése van elhatározva, s hogy ez minél előbb létre jöhessen, a tagok az üzletreszek után remélhető kamatot, valamint a vásárlási árvisszatérítésből reájok eső jutalékot sem veszik fel öt évig. Ezen rendelkezések nagyban megnyugtatták még azokat is, akik eddig némi kételkedéssel tekintettek a vállalkozás elé.

A vásárlási árvisszatérítés pedig eszményileg valósítja meg azon elvet, hogy a szövetkezet nem üzleti nyereségre, hanem csak a tagok előnyére törekszik. Ha tehát a kalkuláció rendén valamely áru árának megszabásánál matematikai és pénzügyi nehézségek kényszerítenek a magasabb kerekösszeg követelésére, az ebből eredő jövedelmet a tagoknak bevásárlásaik arányában visszatéríti.

A szövetkezet szervezete keretében úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság, valamint a tisztviselők és alkalmazottak hatásköre, jogai és kötelezései pontosan körülírva, sőt a köteleesség elhanyagolása megfelelő megtorlásban is részesül.

A szövetkezetnek a „hangya“ központi szövetkezethez való viszonya, valamint az ebből származó előnyök is részletesen ismerttetvén, az alapszabályoknak minden rendelkezése oda irányul, hogy a szövetkezet részére minél szilárdabb alapot létesítsen, felvirágzását elősegítse és tagjai részére mentől több előnyt biztosítson.

Ezen célból olyan áruknak a beszerzését is közvetíti, a melyeket ugyan raktáron nem tart, de keresletük élénk s így a tagok — némi kezelési költség megtérítése mellett — gyári áron fogják a mintatár alapján megrendelt ruha és fehérnemű szükségleteiket is beszerezhetnek.

Végül a huszfogyasztás előnyös biztosítása a legközeltekintőbb gondoskodás tárgyát képezi oly annyira, hogy a pontos fizetés biztosítása mellett olcsóbb áron lesz a napi szükséglet beszerezhető, ezt az érdeklődők a fűszerárúknak megfelelőleg biztosítják.

Az alakulás elhatározása után az elnök javaslatára: Fogarasi Albert, Dezső Zsigmond és Nagy Ignác, továbbá Bartha Zsigmond, Gálffy János és Vinczenti Lajos tagokból két hármas szavazatszedő bizottság alakult.

A titkos szavazás eredménye a következő:
a) Igazgatóság: Balázs Gergely, Bartha Zsigmond, Beretzky Miksa, Fogarasi Albert, Hollós István, Lingner György, dr. Müller Jenő, Nagy Ignác, Sándor Jenő,

Uray Laszlo, Vinczenti Lajos rendes és Weinrich Frigyes, Zajzon János póttag; b) felügyelő bizottság: Albert Iván, Balogh Ferenc, Baranyai Károly, Dezső Zsigmond, Gálffy János, Horváth Pál, Sándor Ignác rendes és Orbay Lajos póttag; ügyészszé egyhangulag dr. Garda Kálmán választotta meg.

Ezen névsoron végig tekintve el kell ismerni, hogy a választás oly munkásokat állított a szövetkezet élére, akik egyrészt már eddig is sokat fáradoztak a jó ügy érdekében, másrészt teljes odaadással csüggenek az eszme megvalósításán. Ezen szövetkezet körében tért nyer sok oly munkásság, melyet eddig a társadalom vagy nem igényelt, vagy észrevétlenül mellőzött s tagtársaiknak érdekében minden tudásukat felhasználva fognak a megválasztottak a bizalomnak megfelelni.

A szövetkezetbe a beiratkozások mind eddig, amíg a cég törvényszéki leg nem jegyeztetett, a beiratási díj nélkül történhetnek a Beretzky Miksa kir. pénzügyigazgató-helyettes és igazgatósági tagnál őrzött iveken, csak hogy a jegyzett üzletreszek értéke most már három részletben legkésőbb f. évi szeptember hó 1-ig törlesztendő, mert különben előbb a vásárlás kezdetét nem veheti.

A jövő hónap első felében Nagyenyedre érkezik a „Hangya“ központi szövetkezet kiküldötte, aki az áruhelyiség berendezésének feltételeit és részleteit fogja az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjaival meg tárgyalni.

Igazán jól esett látni ebben a kihalt társadalmi életben, hogy vannak célok és eszmék, melyekért a jobb érzésű emberek komoly odaadással lelkesednek és megvalósításukra erős akarattal törekednek még akkor is, ha az eléggé meg nem hálálható fáradságos munkával jár és tevékenységüket csak a jövő fogja kellő módon méltányolhatni.

Nagyenyeden, 1905. június hó 18-án.

Figyelő.

Vegyes hírek.

— **Személyi hír.** Sombory Sándor, városunk rendőrkapitánya, egészségében javulva Pöstyén fürdőről f. hó 19-én haza érkezett; és átvette hivatalának vezetését.

— **Kinevezés.** Főispán ó méltósága Palugyai Jenő vármegyei díjnokot f. é. július 1-től vm. irnokká nevezte ki.

— **Esküvő.** Fényes esküvő folyt le pünkösdi másnapján Marosújvárott Jancsó Lajos ref. esperes házában. Jancsó Adikát vette nőül Pásztohi Dénes bogáti ref. lelkész. Tanúk voltak: gr. Bethlen Sándor orsz. képviselő és Szabó Albert közjegyző.

— **Nagy temetés Szászujfaluban.** Folyó hó 18-dikán d. u. temették a szomszéd Szászujfalu községben az öreg Rádu János földművest, dr. Rádu Demeter, nagyváradi görög szertartású püspök édes atyját, ki légycsipéstől kapott vérmérgezésben halt meg f. hó 16-dikán 68 éves korában. A temetésen óriási közönség vett részt, mely Nagyváradról, Nagyenyedről s megyénk közeli és távoli vidékeiről gyűlt össze. A gyászbeszédet dr. Laurán Ágost, nagyváradi kanonok tartotta.

— **Felhívás.** A következő felhívás közzétételére kértünk föl: Parlamentárizmusunkat megbénítani szándékozó törekvések ellen-

súlyozására csakhamar nem marad egyéb hátra, mint az ősi vármegyék kipróbált erős sánczai és bástyái mögül folytatni a hazafias ellenállást alkotmányunk védelmében. A f. hó 25-én Nagyenyeden, a városház tanácstermében összeülő értekezletnek, a vármegyei szövetkezett ellenzék szervezésével, éppen ez a célja. Ezért hazafias tisztelettel felszólítunk minden jó hazafit pártkülönbség nélkül, hogy a jan. 26-iki választások folyamán, netalán kielesegett egyéni ellentétekre fátyolt borítva, a vasárnapi értekezlet jelentőségét és súlyát, személyes megjelenésével fokozni kegyeskedjék. Előkészítő Bizottság.

— **A nagyenyedi m. kir. adóhivatal nyári hivatalos órái.** A nagyenyedi magy. kir. pénzügyigazgatóság 1905. évi május hó 25-én 50/905 főnöki sz. intézkedésével a nagyenyedi m. kir. adóhivatalnál is 1905. évi június hó 1-től 1905. évi szeptember hó 15-ig bezárólag a hivatalos órák hétköznap reggel 7 órától délután 1 óráig, vasár és ünnepnapokon délelőtt 8 órától 11 óráig állapították meg. Figyelemmel az 1898. évi Pénzügyi Közlöny 16-ik számában megjelent 22744/898 számú magas pénzügyminiszteri körrendeletére ezen idő alatt a be- és kifizetések már reggel 8 órától déli 12 óráig fognak teljesítenni.

— **A leányiskola záróünnepé** f. hó 18-dikán d. u. tartott meg nagy közönség jelentésében. Az igazgatók évi jelentése után a jutalmak kiosztása következett. Az ünnepélyes program közben szép énekek hangzottak fel.

— **Kilépés a szabadelvűpártból.** A következő sorok közlésére kértünk fel: „Nagyságos Folyovich Sándor kir. közjegyző úrnak, mint a nagyenyedi szabadelvűpárt elnökének Nagyenyeden. Nagyságos Elnök úr! A szabadelvűpárt magatartásával és a nemzeti küzdelemben állásponjtjával egyet nem értünk, mivel azt látjuk, hogy a szabadelvűpárt a nemzeti törekvéseket és így a mi programunkat is nemcsak, hogy nem támogatja, sőt ellenkezőleg azt érvényesültni megakadályozza. Ezen okok miatt, s mert cselekvési szabadságunkat fentartani kívánjuk, tisztelettel bejelentjük, hogy a szabadelvűpártból ezennel kilépünk. Ezen bejelentésünk tudomásul vételét kérve, tisztelettel vagyunk Nagyenyed, 1905. évi június hó 18-án. Dr. Müller Jenő, Papp János, Deli Ödön.“

— **Az iparos- és kereskedőtanonczok évről-évről vizsgáját** f. hó 25-én vasárnap tartják meg. Délelőtt 9—12 óráig lesz az előkészítő és a III. iparososztályok vizsgája, d. e. 10—12 óráig a három kereskedőtanoncziskola vizsgája és délután 3—6-ig az I. és II. iparos osztály vizsgája. A tanoncztartó igarosok és kereskedők érdeklődését a vizsgálatokra ezen az úton is felhívjuk.

— **Tornavizsga a fuiskolában.** Csütörtökön, f. hó 22-én délután 3 órakor tartja a Szentkirály-utcai fuiskola tornavizsgáját az iskola udvarán, melyre az érdeklődők meghívotnak.

— **Kereskedők gyűlése.** Az Orsz. Kereskedelmi Egyesület székely kerülete idei nagy gyűlését aug. 13-án Székelyudvarhelyt tartja meg.

— **Villámcsapás.** Ózdou f. hó 8-án nagy zivatar volt, mely alatt a villám a ref. templom tornyába csapott. A tüzet hamarosan eloltották.

— **A „Polgár“ politikai napilap.** Főszerkesztő dr. Vázsonyi Vilmos, országgyűlési képviselő, a ki publicisztikai munkásságát kizárólag e lapnak szenteli. Az egyenlő

jogon, az általános kulturán és a gazdasági igazságon felépült magyar népállam, a polgári Magyarország: az ideál, melyet „A Polgár” szolgáltni akar. Gyarapítani a lehanyagolt polgári önértet, terjeszteni a népjog-tiszteletét, kitépni a reakció minden fajtájának gyökerét, támogatni a politikai és gazdasági felszabadulásra törekvő rétegeket, küzdeni az osztályállam maradványai ellen: ez „A Polgár” politikai hitvallása. Előfizetési árai pedig a következők: egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér. „A Polgár” megjelenik minden nap reggel, ünnep és vasárnap után is. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 37.

A „Közérdek” távirata.

Budapest, jun. 21. d. u. 2 ó.

Zsufolt ház, elnöki jelentések után Fejérváry-kormány bevonult. Fejérváry programjában törvények keretén belül való kormányzást jelez. Több törvényjavaslat után királyi leiratot terjeszt be, melyet a többség nem enged felolvasatni. Kormány kivonul. Kossuth, Novák, Tisza bizalmatlansági javaslatot adnak. A többség Kossuthét fogadja el. Szünet után felolvassák a királyi leiratot, mely az országgyűlést szept. 15-ig elnapolja. Bánffy Dezső tiltakozik az elnapolás ellen.

Irodalom.

Nincs még tíz esztendeje, hogy Amerikáról való fogalmaink nagykoruakká lettek. Ma már valamivel jobban vagyunk e pontban. A köznép, fájdalom, nagyon is jól ismeri Amerikát és a művelt osztály tudásának forrásai is bőven buzognak. A mult év egész áradatját ontotta ki a st.-louisi kiállítás alkalmából az érdeklődőknek és a ki kiment, az hozott magával egy csomó eleményt és emléket, a melyet lázas sietéssel fujt föl vaskos könyvvé, vagy legalább is ciklusos újságközléményé. De a ki sokat utazik és keveset gondolkodik, hajlandó úgy tekinteni minden várost, mintha az az idegenforgalom számára készült volna s érte élne kizárólag. Mivel ő maga egyedül és elhagyatottan bolyong az ismeretlen utcákon, arról teljesen megfeledkezik, hogy ebben a városban vannak emberek, a kik itt élnek le egész életüket, születésüktől halálukig, nem az egyik gyorsvonattól a másikig; itt élnek, dolgoznak, szenvednek, családot és községet alkotnak, sajátos szokásokat fejlesztenek, külön hagyományaikból táplálkoznak. A ki ebbe az életbe nem tekintett bele, az ismerheti a város holt rézeit, muzeumait, képeit, szobrait, utcáit, tereit, temetőit és pályaudvarait; de azt, a mi benne elsősorban érdekes, nem ismeri. Ezért tartom én üresnek a mi sok Amerikatudósunk fecsegését; azért köszöntöm őszinte örömmel azt a két könyvet, a mely a Budapesti Hírlap kiadásában a mai napon megjelent. Az egyiknek szerzője George Horacze Lorimer, czime: Egy dollárkirály levelei fiához; a másikat Charles Eustace Merriam írta, A dollárkirály levelei papájához néven.

A két könyv egy testvér. Lorimer pompás levelei ihlették Merriamot a válaszoló levelek megírására.

A dollárkirály, John Graham, a csikágói disznóhús nagykereskedő, a kit a börze a

Vén disznó gyöngéd melléknévvél tisztelt meg. Az öreg úr alant kezdte és erre nagyon büszke. Élelmessége, szorgalma, esze a legnagyobbak közé emelte. Fiat, Pierre-pontot a bosztoni Harvard-egyetemen nevelteti, de igyekszik kordában tartani és mi-helyt lehet, beveszi az üzletébe heti nyolcz dollár fizetéssel; alája rendeli egy durva, erősmarku üzletvezetőnek, kiküldi utazónak, fokonkint teszi meg könnyvezetőnek, majd helyettes osztályfőnöknek és mikor a fiu megházasodik, csak akkor enged neki heti hetvenöt dollár fizetést. De a nyolcz és a hetvenöt dollár közt husz levél van és a husz levélben rengeteg sok intelem az élet minden mozzanatáról, a tanulásról, műveltségéről, a szerelemről és a házasság ígéret megszegésének minősített vétségéről, az utazókról és a vevőkről, a viczekekről és a sületleusegekről. S az öreg úr minden elmés megjegyzését szereti egy-egy történetkével fűszerezni, a mely illusztrálja köznapi, de józan és talpraesett filozófiáját.

Csak hogy Pierrepoint úrnak is megvan már a maga külön filozófiája, a mely nem egy lényeges pontban eltér a Vén disznó életbölcsejétől. A dollárkirályfi már szégyenli, hogy nagy vagyonának zsirszaga van és ő maga a Kis malacz melléknévvél ékes; neki már arisztokrata hajlamai vannak és ezért föllázad az üzletvezető zsarnoksága ellen; mire helyettes osztályfőnök lesz, már fölölegesen érzi és kidobja azt, a kinek ő a helyettese. De a jó vér benne sem tagadja meg magát; a könnyelműség ifju évei hamarosan lezajlanak, azután belőle is fiatal fővel jóra való férj lesz, a ki épp ugy elősmeri szép kis felesége igáját, mint a papája. És aztán elejétől végig jókedvű, aranyos humora, mulatságos ficzkó ez a Kis malacz. Néha nagyon szemtelenül beszél a papájával, de azt nem vesszük tragikusan: hisz ő sem gondolja komolyan.

Mennyi minden okulás kínálkozik ebből a két könyvből! Csikágót, a vagyonért való túlekedés gyújtópontját, Newyorkot, a szédelgők és milliárdosok hazáját, a hideg és előkelő Boszton sokkal világosabban látjuk belőlük, mint a legjobb utirajzból; s mindenzen tul még otthont látunk, családi életet és pedig egy érdekes család életét.

Ez a könyv azok közé tartozik, a melyeket mindenkinek el kell olvasnia. Mindenkor, minden osztály, minden foglalkozás talál benne valamit, a mi különösen rá nézve érdekes és tanulságos. Elsőül a magyar ifjúságnak ajánljuk szeretettel. A mi fiaink sokszor szánandó áldozatai az elavult, farszto és egyhangu ismeretközlésnek, mely vagy a rég letűnt századokban, vagy a felhők között kóvályog; egy kis friss életet, gyakorlati bölcseséget és emberi erkölcsöt tanulnak Lorimer és Merriam könyveiből. — Egy-egy könyvnek az ára négy korona. Megrendelhető a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalában vagy bármely könyvkereskedésben.

(x) Tüköri Armin fogműterme Jókai-utca 3. szám New-York szálloda mellett, Kolozsvárt.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÜRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár
Részvénytársaság.

298—1905. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cs. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósnak 1905. évi V. 134 sz. végzése következtében Graf Zsigmond ügyvéd által képviselt Deutsch Mór és fiai javára Klein Izó ellen 145 korona s jár. erejéig 1905. évi április hó 30-án foganatosított biztosítási végrehajtás után lefoglalt és 800 kor. becsült következő ingóságok, u. m. 200 méter butorkelme, és 100 méter futószőnyeg nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. bíróság 1905. évi V. 134/3 sz. végzése folytán 145 korona tökévelés, ennek 1904. évi május hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 58 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Balázsfalván alperes üzletében leendő megtartására 1905. évi július 3-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Balázsfalván, 1905. évi június hó 16-án.

Thát György

724 1—1

kir. bírósági végrehajtó.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **selyem, atlasz és szőrtatlasz**

aplanok készítését és javítását

a legjutányosabb árban vállalom el.

Hadházy Gáborné,
NAGYENYED,
Szentkirály-utca 63.

723 1—6

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszabeni földhitelintézet”

részéről

„ingatlan jelzálog kölcsönök”
„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálataira legyek.

Bárminemű felvilágítással, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvétel bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő esábitó hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmü jelzálogkölcsönt pénzüintézetek közvetlen megbizását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbizhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges.

587 17—52

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányáügynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

NAGYENYEDI
KÖNYVNYOMDA
 ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 NAGYENYED.

Dobozárugyár. Könyvnyomda. Litografiai és vonalzó intézet.

Mindennemü

Dobozárut

*(Cartonnage) u. m. egyszerű
 és hajlitott dobozokat*

gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok
 részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó
 áron szállit.

Nűveket, folyóiratokat, hirdapokat, körleveleket, képes ár-
 jegyzékeket, levélpapirokat, falragaszokat, meghivókat, s
 mindennemü kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, pósta-
 csomagczimkéket, pecsétjegyeket, czimkéket, ragjelzékeket,
 porkapszulákat, papirzacskókat, kötözőpapirokat és minden-
 nemü gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és
 könyvnyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó árban, szép
 és izléses kiállításban.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szab. Mattyu gyógyszerár** által **Majna-Frankfurt.** 685 5-52

~~~~~

A folyó év őszén

a nagyenyedi határban gőzekém

dolgozni fog. Felkérem azokat, kik ez alkalommal **gőzszántást óhajtanak végeztetni**, sziveskedjenek e hó folyamán akár hozzám, akár **Bedő Károly** úrhoz **Nagyenyed**en, **Kossuth Lajos-uteza 79 sz.** fordulni, hol kellő felvilágosítást nyernek.

Timár János

Marosszentkirály,
Marosvásárhely mellett.

4-8

Az Orsz. Gazd. Munkás- és Családsegélypénztárt ajánljuk jó indulatába. *Ismeretese az az intézmény, a mely körében. Biztosítja Családait ezen segélypénztárnál*

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz
 Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után
 Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket.
 Tisztelettel
Liskai János.
 626 22-104

Alapított 1865. évben.
BABOS SÁNDOR utóda
HAJEK MIKSA
 órás és ékszerész
 Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.
 Czélszerű és divatos
alkalmi ajándékok
 Olcsó beszerzési forrás!
 Vidéki megrendelők kedvezményben részesülnek.
 Nem tetsző tárgyak 8 napon belül visszavételnek.
 515 53-104

Telefon 395.   Telefon 395.
KLEIN FERENCZ
 Unió gőzmosó és vegyiruha tisztító intézete
 Unió-utca 24. szám.
 Műhely-telep Tivoli-utca
Br. Bánffy palota.
KOLOZSVÁR.
 514 25-104

BALLA BÉLA
 előnyösen ismert húszletében a husarak a következők:
 1 kiló marhahús 1.20 fill.
 1 „ borjuhús 0.96-1.20
 1 „ sertéshús 1.36-1.52.
 Ugyanott 10 hekto finom
SOM-BOR
 kisebb mennyiségben is eladó.

Máv. menetrendje Budapest-Predeal közt és vissza.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		
604	506	504	602	508	502	507	501	503	601	505	511		
7-25	9-00	2-35	2-00	5-45	9-15	ind.	Budapest	érk.	7-10	7-50	1-50	6-40	9-35
Sz. v. 512						↑	Nagyvárad	↑	10-37	2-32	8-36	11-13	4-09
12-41	4-10	7-14		2-06	2-18		Kolozsvár		6-05	11-10	5-23	7-13	12-59
5-32	8-54	10-50		8-30	6-11		Araucos-Gyeres		3-48	9-30	2-35	5-18	10-16
6-52	10-16	12-36		10-29	7-26		Székely-Kocsárd		3-07	9-00	1-56	4-43	10-08
7-17	10-44	1-10		11-16	7-50		Maros-Veresmart		2-49	8-50		4-27	9-52
7-29	11-02	1-24		11-40			Nagy-Enyed		2-19	8-29	1-06	3-59	9-22
7-54	11-31	1-58		12-20	8-16		Tövis		1-57	8-12	12-43	3-38	9-00
	12-20		11-54	1-28	8-37		Karácsonfalva		12-58				
	12-49			2-03			Küküllőszög		12-48	7-35		2-52	2-36
	1-03		12-23	2-14	9-05		Balázsfalva		12-36			2-15	2-21
	1-10			2-22			Kis-Kapus		11-41	6-56		2-15	1-22
	2-13		1-02	3-32	9-47		Medgyes		10-53				1-58
	2-32		1-15	3-49	10-01		Segesvár		9-48	5-49		1-10	11-44
	3-47		2-05	5-04	11-00		Héjjasfalva		9-05	5-29		12-51	11-23
	4-03		2-21	5-33	11-15		Brassó	ind.	5-32	2-45		10-26	8-07
	7-50		4-52	9-27	2-09								

Budapest-Arad-Tövis és vissza.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V. v.		
604	606	602	610	608	624	625	607	601	605	603	655		
7-25	8-10	2-00		10-00		ind.	Budapest	érk.	6-10	1-10	7-20	9-35	
12-23	4-02	7-04	10-00	6-35		↑	Arad	↑	9-30	8-18	11-25	4-16	
3-14	9-16	10-15	6-00	10-57			Piski		4-12	5-08	6-15	1-05	
4-15	10-35	11-02	7-25	12-11			Alvincz		2-52	4-09	4-48	12-05	
4-26	10-56	11-14	7-46	12-31	7-00		Gyulafehérvár		9-30	2-38	3-57	4-29	
érk.	11-25	11-35	8-21	12-58	7-35	érk.	Tövis	ind.	8-55	2-00	3-38	3-55	11-36
													8-45
													10-27
													9-01
													8-16

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig való időt jelzik.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelősebb kamatláb mellett.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 $\frac{1}{2}$ % alapkamattal földbirtokra, a beesérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál** s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 $\frac{1}{2}$ %-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 $\frac{1}{2}$ %-ot fizet.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Betéteket 4 $\frac{1}{4}$ —4 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett fogad el.

Nytva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

ujolag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmébe ajánlom platin, aquarell és olajfestményeimet, melyekkel többszörösen kiténtetve lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli specialista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb és alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb **photo email képekre**, ugyszintén **életnagyságu mellkép** nagyításokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,
fényképész.

56—104

Katonaságnak, vasutasoknak és ipari munkásoknak 10% engedmény!

UJ órákészítő- és javító-műhely UJ

Mátyás király-tér 2. Városház épület.

KERESZTES M. óramű készítő, készít mindennemű ingás- és villamos órákat megrendelésre és raktárra a legegyszerűbbtől a legdrágábbig. Órákat szakszerűen javít. Órákat a legpontosabban szabályoztatnak, hidegbe, melegbe, fekvő és függő. — Regi ütőórák, chronometer, utazó, ellenőrző, közönséges és jobb gyártmányu órák speciálistája.

Inga-órák harang (kong) ütésre átalakíttatnak.

Mérsékelt árak!

Kérem pontos és szakszerű javításaimról meggyőződést szerezni. 628 23—26

Vidéki megbízásokat lelkiismeretesen teljesítek.

Órákért 2 évi tényleges jótállás!

Órákért 2 évi tényleges jótállás!

Katonaságnak, vasutasoknak és ipari munkásoknak 10% engedmény!

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben.

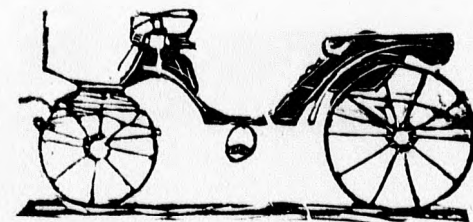
Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal választunk.

Beesés pártfogását tisztelettel kérve

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható: Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 72. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírgyár Beszélyi részlegében, Nagyenyeden.